

KVANTITATIV *kvalitetsduell*

Vill du ha mycket och bra ljud så finns det inga genvägar. Det måste få kosta och ta en hel del plats. Vi låter amerikanska SVS duellera mot norska Arendal, på nivåer som får rutorna att skallra dessutom.

Text Thomas Odeltorp **Medlyssning** Jonas Bryngelsson **Bild** H&M, Arendal, SVS **Mätning** H&M

3 snabba

- Sidomonterade basar
- Ickeparallella lådväggar
- Separata kammare

3 snabba

- Första och hittills enda serien från Arendal
- 50 kg per kanal!
- Muskler och hög känslighet

Ar du för kräsen för att exempelvis Cerwin-Vegas eller Prosons större modeller kring 5–10.000 kronor paret ska kännas intressanta ur ett välljudsperspektiv? Känns det samtidigt som att lite finare stativhögtalare blir för klena när du vill dra på? Ja, då finns en gyllene medelväg. Riktigt välbyggda och påkostade golvhögtalare med rejäl bestyckning är lösningen, och vi landar en bit över 20.000 kronor paret för det här numrets kombattanter, som vi i alla fall tänkt oss ska kombinera lite av partyburkarnas slagkraft och stativarnas finlir från förra numrets båda gruppster.

Norrmännen satsar på skumprop-par för smidig avstämning av basreflexportarna. Plus i kanten för påkostade och rejäla högtalaranslutningar.

Med ganska olika

grepp om uppgiften kommer norska Arendal och amerikanska SVS till test.

Arendal är ett förhållandevis nytt märke som startades av Jan Ove Lassesen, vars far drev en framgångsrik radio/TV-handel hemma i Norge. Då Jan Ove omkring 2005 insåg att marknaden i en liten stad som Arendal är begränsad, startade han L-Sound som tidigt började med webbhandel. Efter ett tag kom suget efter att ta fram en egen högtalarserie. Märkesnamnet kommer således från grundarens hemstad.

SVS å sin sida är mer bekant, inte minst för sina hemmabiohögtalare. Personligen tänker jag mest på högspejande subbasar när namnet kommer upp på tapeten, då det var företagets första satsning. Förvisso heter dagens SVS-modell Tower, vilket också låter högt, men utseendet känns mer high-end än vad jag associerar med märket.

SVS startade i liten skala och har under det senaste decenniet vuxit sig allt större, med flera modellserier på programmet.

När jag packat upp de två högtalarparen ur sina kartonger inser jag att det troligtvis inte kommer att behövas någon subbas i första taget (även om jag som basnarkoman petar in en eller två stycken i anläggningen av slentrian). Blotta årsynen av norrmannen och amerikanen får mig att förstå att de fyller upp större rum med musik utan större ansträngning.

Arendal 1723 Tower – en välbestyckad blyslägga

Egentligen är 1723 onödigt som modellnamn, då Arendal bara har en serie till dags dato. Serien består av en golvare, en stativare med matchande stativ, en centerhögtalare, en surroundhögtalare och inte mindre än fyra subbasar.

1723 med efternamnet Tower som vi satt tänderna i, är en massiv högtalare. När kartongerna ska bäras in i lyssningsrummet rekommenderar jag att du tar hjälp av en vän, då varje låda väger drygt 50 kilo. Det blir lätt tungt om man liksom Arendal resonerar att tjockare är bättre när det kommer till lådor, och att plast ska ersättas av metall.

Högtalarnas profil är lite bakåtlutad, vilket beror på att topp och bakväggarna är något snedkapade. Det ger en aningen ickerektaulär form inne i kabinetten, vilket är bra. Själva snickeriarbetet är gediget utan att kännas överdrivet. Lådorna är sidenmatta i finishen och är tillverkade av MDF, som rundats snyggt i hörnen och fasats av utmed långväggarna. Som om inte vikten gjorde lådorna stabila nog, finns en ytterligare balansering i form av medföljande utriggare som förses med endera spikar eller rundare gummifötter.

Bestyckningen är massiv: inte mindre än fyra 8-tummare ser till att skapa byxflicker. De fyra 8:orna motsvarar två 12-tummare, eller om du så vill, en 18-tumsbas. Basarna är identiska till det yttre med coatade pappkoner, inverterade dammkåpor och gumnikanter. Upphängningen är ganska mjuk, medan konerna känns rejält styva.

Mellan de två översta baselementen sitter en 1-tums diskant med tygkalott monterad i en mild hornladdning, eller wave guide som det även kallas (se förra numrets krönika signerad herr Edholm, RED). Eftersom hornet ser till att diskanten hamnar djupare in i lådan blir det naturliga tidsfelet mot de större elementens akustiska centrum mindre. Det handlar om skillnader på millisekunder som korrigerats med hornet. Tidsfel kan om det vill sig illa fastnar på papper formulerat som "dålig timing" eller "inte samspelet mellan bas och diskant" i våra lyssningsprotokoll.

Delningsfrekvenserna ligger på 120 respektive 1.500 hertz. Det betyder i praktiken att inte alla baselement spelar hela vägen upp till diskanten, som för övrigt är ovanligt lågt delad. Det ställer höga krav på diskantens effekttålighet, men är nödvändigt om man vill bibehålla hög upplösning trots stora mellanregistrelement/midbasar.

Konstruktionen är portad med tre rundade basreflexöppningar på lådans baksida. →

Ljud och ljudtryck!
Tungt och gediget bygge

Kräver bärhjälp...

En av de trevligaste högtalarna i sin prisklass, inte minst för den som vill kombinera ljudtryck med viss fines.

SVS Ultra Tower - lutande tornet

Från att mest ha satsat på subbasar går SVS nu fullregister och här är märkets flaggskepp.

SVS har en betydligt mer spektakulär formgivning på sin högtalare, som av ett sammanträffande också heter Tower, dock med förnamnet Ultra. På höjden är de båda kombattanterna nära nog jämnhöga, men SVS ger ett betydligt graciösare intryck. Dels beror det på bestyckningen, dels på formen.

De blanksvarta lådorna, som för den inte vill lämna några fingeravtryck även går att få i äkta svart ekfaner, är kraftigt avfasade i bakkant. Lådväggarna blir därmed ordentligt ickeparallella, vilket avsevärt minskar interna stående vågor och framför allt hjälper basarna på traven. Godstjockleken hos SVS är betydligt mer måttfull än hos Arendal, men inte desto mindre ambitiös, med hela 40 millimeter tjocklek runt basarna och 25 runt mellanregisterelementen, som dessutom arbetar oberoende av varandra i separata kammare. Inuti är högtalarna dessutom ambitiöst stagade på väl valda ställen.

SVS levereras på mjuka gummifötter om du vill spara golvet men också sedvanliga spikar med möjlighet till finjustering.

Lådfinishen är lika graciös som formen. Testhögtalarna är pianolackade och man har fasat av sidoväggarna mot lådans överdel, vilket ger en snygg estetisk effekt och samtidigt minskar kantdiffractionen.

På frontbaffeln finner vi dubbla 6,5-tums mellanregister med koner i finmaskig glasfiberväv och inverterade dammkåpor. Kanterna är gummiupphängda. SVS har satsat på gjutna aluminiumkor-

På sidan av lådan finner vi baselementet. Arrangemanget ger en smäckrare låda då frontbaffeln kan göras smalare.

Arendal 1723 Tower

Pris 25.000 kr/par

Princip 2,5-vågs basreflex

Bestyckning 4x8-tumsbasar/mellanregister, 1-tums diskant

Delningsfrekvenser 120, 1.500 Hz

Nominell impedans 4 ohm

Angiven känslighet 92 dB

Mått (BxHxD) 27,5x115x40 cm

Vikt 50,6 kg/styck

Övrigt Finns i mattsvart, blanksvart eller blank vitt (1.500 kr mer för blank finish)

Info www.arendalsound.eu

Som inte lådvikten på drygt 50 kilo vore nog så går det att skruva fast utriggare under högtalarna. Dessa förses sedan med spikar eller mjukare, gummiklädda fötter.

→ I dessa sitter proppar som du kan justera avstämningen med, efter rum och smak.

På en stor borstad aluminiumplatta sitter två uppsättningar skruvterminaler med bygling. Arrangemanget med en påkostad terminal som denna är en i sammanhanget enkel detalj som förmår att lyfta det redan gedigna helhetsintrycket hos det arendalska bygget.

Enkelt nog för mig som recenent låter Arendal lite som de ser ut: Tungt, kraftfullt och rejält. Det här är en riktigt positiv överraskning från första tonen. Högtalarna har hög känslighet, vilket gör att du kan dunka på redigt högt med given förstärkareffekt. Då det är en rejäl bestyckning att driva och hålla reda på, tjänar högtalarna ändå på att du har mycket pulver under locket. Med bra

förstärkning förstärks de goda egenskaperna ytterligare, och vi får att göra med en högtalare som spelar riktigt djupt i basen och därtill väldigt exakt.

Det är verkligen en fröjd att följa bas-slingor eller urskilja var på pukorna som trumpinnarna träffar. Dynamiken är kunglig, samtidigt som finlirsegenskaperna inte går förlorade. Arendal har en neutral klang med hög upplösning i diskanten. De mjukt hornladdade diskanterna låter aldrig trattiga, utan bjuder istället på närvaro, energi och fines. Rösthanteringen är även den riktigt trevlig, med skärpa och öppenhet utan att bli essig. Jag kan inte säga annat än att det här är en högtalare som passar min personliga smak, samtidigt som den är allround nog att rekommendera även i testsammanhang.

gar och kortslutningsringar i aluminium mot magneterna för att minska eventuella magnetfältsförluster. Bakom ett finmaskigt metallgaller på en svarvad aluminiumplatta sitter ett 1-tums diskantelement med aluminiummembran. En plastbit framför membranet diffuserar ljudvågorna.

SVS ess i rockärmen finner vi på lådornas båda sidor. Det är de dubbla 8-tummarna som ska se till att SVS inte ligger alltför långt efter Arendal när det kommer till konarea. Att placera basarna på sidorna gör att högtalaren tar hjälp av rummet för att förstärka basen, samtidigt som den bipolära konstruktionen stabiliserar hela härligheten.

Konstruktionen är som brukligt för större golvare basreflex, men med bara en port, de båda 8-tummarna till trots. En 3,5-vägare, närmare bestämt, då bara en av frontens mellanregister/midbasar, spelar hela vägen upp för att möta diskanten. Delningarna ligger förövrigt vid 160, 700 respektive 2.000 hertz. Porten är stor och rundad, med skumpropp för rumsanpassning av karaktären. Utöver de något tunna lädväggarna finns inget negativt att säga om SVS konstruktion. Det märks att vi har att göra med toppmodellen, finishen är riktigt lyxig.

Efter min hyllning av Arendal är SVS tvungen att tackla den otacksamma uppgiften att följa upp, en uppgift den visade sig fullt värdig, men på lite annat sätt, med mer fokus på utplaceringar, detaljskärpa och finlir.

Den mest iöronfallande egenskapen hos Ultra Tower är högtalarnas smått otroliga förmåga att släppa ur ljudbilden! Du hör i princip inte att det är högtalare som spelar eller att ljudet kommer ur någon höger eller vänsterkanal. Detta gör att SVS uppfattas som extremt öronvänliga och därtill naturliga. Ja, egenskapen tillskrivs normalt sett stativhögtalare av bättre snitt, och mer eller mindre exakt samma kvaliteter hittar du hos Ultra Tower.

- **Försvinner fenomenalt snyggt ur ljudbilden! Stiligt bygge**
- **Något kinkiga för placering**
- **Lika snygga och välspelande som konstruktionen är snygg att vila ögonen på.**

Anslutningarna är av god kvalitet, om än inte lika brutalt överdimensionerade som Arendals.

SVS Ultra Tower

Pris 22.000 kr/par
Princip 3,5-vägs sluten/basreflex
Bestyckning 2x8-tums basar, 2x6,5-tums mellanregister, 1-tums diskant
Delningsfrekvenser 160, 700, 2.000 Hz
Nominell impedans 8 ohm
Angiven känslighet 88 dB
Mått (BxHxD) 34x114,3x41 cm
Vikt 35 kg/styck
Övrigt Finish i blanksvart och svart ekfaner
Info www.hembibutiken.se, www.svspeakers.com

Att klangbalansen sedan är neutral gör inte saken sämre. När vi kommer till egenskaper som att spela riktigt högt, får SVS däremot känna sig slagen av Arendal, som har mer pondus. Även midbasen är kraftigare hos normmännen, vilket kan vara en förklaring till att Arendal levererar mer livekänsla.

Överlag har båda högtalarparen väldigt snygga utplaceringar i ljudbilden och bjuder på såväl luft som rymd i djupled, men som sagt, i den extrema uppgiften att nästan helt försvinna från ljudbilden, är SVS helt klart mästaren av de två.

Pratar vi bas är den stramare och alertare hos SVS, fylligare, rundare och mer rumsfyllande hos Arendal, en egenskap som följer med uppåt genom midbas och vidare till mellanregistret.

En problematik som kan uppstå med högtalare med sidomonterad bas, är att högtalarna upplevs mer eller mindre som sub-/satellit-system, alltså tvådelade. Och så kan det bli, om man *inte* får till det med SVS vad gäller exakt placering men framför allt: att de får rätt stöd till de sidomonterade basarna.

Ännu lite fixande och trixande och borttagande av skumpropparna gjorde att vi kom nästan i mål, men för absolut bästa resultat, krävdes faktiskt ett rumsbyte, som helt och hållet eliminerade det tidigare något lite tvådelade upplevelsen.

Uppskattar du en frisk och tydlig återgivning, enastående monitoregenskaper med inbyggd basprestanda, ja då är SVS Ultra Tower definitivt högtalarna för dig.

→ Lika men ändå olika

Då må vara högresta och tämligen välutrustade båda två, men det finns ganska mycket som skiljer våra kombattanter åt.

I den ena ringhörnan har vi den breda och ordentligt tunga Arendal, med hela fyra 8-tumsbasar i en rättfram 2,5-vägskonstruktion. Vårt exemplar dessutom i tuff matt finish. Det blir inte så mycket rejälare än så här.

I den andra så, vår höglanslackade amerikanska vän från SVS, med betydligt smäckrare proportioner och härligt detaljarbete i form av egna kaviteter för respektive mellanregister, sluttande bakparti och sidomonterade basar.

Vi kan fortsätta med likheter: de har lika många element, fem stycken var, men Arendal har större total konarea. Båda är "punktfem"-konstruktioner, vilket innebär att bara ett av mellanregistren spelar hela vägen upp till diskantdelningen.

Men vi kan också spå på med olikheterna: SVS har mindre mellanregister än basar, Arendal kör 8:or rakt igenom, med allt vad det innebär i form av för- respektive nackdelar, Arendal är en 2,5-vägskonstruktion, SVS 3,5.

Det bör påpekas att båda högtalarna blommar ut med mer och bättre förstärkare, inte minst om man kör "opluggat", vilket inte minst SVS tjänar på att göra, i Arendal-fallet kan det variera mer från rum

till rum, plus att fler olika nivåer av pluggning finns.

Jaja, nog tjtatat, dags att sammanfatta våra upplevelser av dessa båda, det ska sägas på en gång, extremt prisvärda och högpresterande golvhögtalare.

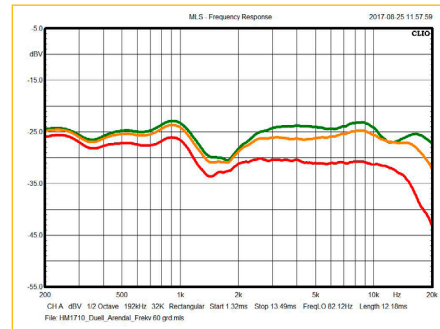
Är du mer ute efter ljudtryck, absolut homogenitet och stadga i ljudåtergivningen, då ska du definitivt överväga Arendal 1723 Tower.

Om du är mer lagd åt att fingranska ljudscenen och uppskattar en mer skarpskuren och uppenbart väldetaljerad musikätergivning, då är det SVS Ultra Tower som gäller.

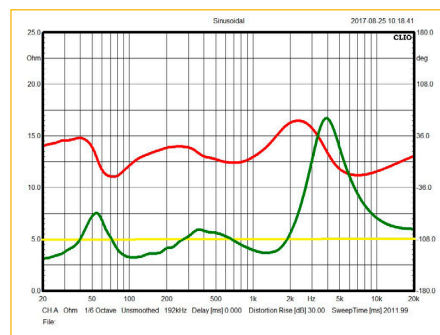
Eller för att fortsätta liknelsen med våra partyburkar respektive finlirande stativhögtalare från förra numret: såväl Arendal som SVS är perfekta kompromisser mellan dessa båda diametralt motsatta grupper. Båda briljerar i såväl detaljarbete som ljudtryck och lågbasmangel. Men, om man ändå ska drista sig till att placera dem i någon av grupperna, så kan vi lugnt säga att SVS mer kommer tilltala den som mer var inne på någon av de finfina stativhögtalarna. Arendal är långt ifrån någon flåbuse, men kommer definitivt appellera mer till den som var mer än måttligt intresserade av förra numrets discoburkar.

Undertecknad väljer helt klart Arendal, medtyckare Bryngelsson väljer minst lika självklart SVS.

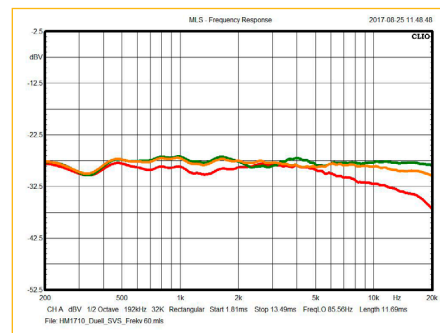
H&M

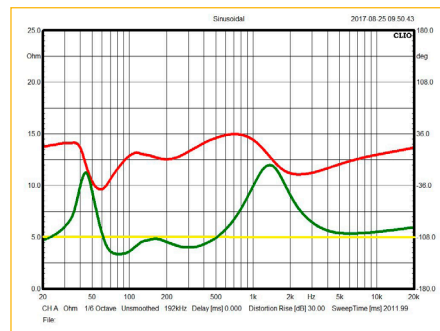
Arendals frekvensgång är utan konstigheter, förutom svackan centrerad kring delningsfrekvensen mellan 1 och 2 kHz och en något lägre nivå i diskanten, som faller av något från 9 kHz. Följsamheten i 30 (orange) grader är bra men tilltar vid högre frekvenser i 60 graders vinkel (röd).

Arendals impedans (grön) är rätt snäll och till stor del centrerad runt 5 ohm (gult streck). Fäsförloppet (röd) hade dock kunnat vara lite rakare.

Ett i det närmaste helt perfekt frekvenssvar, inte minst med tanke på SVS storlek! Dessutom med bara måttlig nivåskillnad i 30 (orange) respektive 60 graders (röd) vinkel. En mycket fin mätning.

SVS impedans (grön) ligger mestadels över 5 ohm (gult streck) och går aldrig under 4 ohm. Fasen (röd) är också rätt snäll så när som på ett ofrånkomligt kast i basen runt 60 Hz.